

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. V. Origo menstruæ sortitiones divorum cœlitum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

CAPUT V.

Origo menstruæ sortitionis Divorum
Cælitum.Menstrua
sortitio
Sanctorum:Ejusque
origo.

Inter complura colendorum Divorum pia incita-
menta, primum videri potest, menstrua sortitio
Sanctorum, tam Parthenorum sodalium, quam religio-
forum ætuum consuetudine recepta. Origo illius hæc.
Franciscus Borgias, Gandiæ Princeps, vir sanè ma-
gnus quacunq[ue] spectetur. Opibus florebat, doctrinâ
non carebat, virtute præstabat, gratiâ pollebat. Nam à
Carolo Quinto Imperatore Maximo in aulam adsci-
tus, honoribus & largiendorum terrarumq[ue] censu au-
ctus est. Inter has ille divitias atq[ue] delicias, inter has il-
lecebras aule Sireniumq[ue] cantus, jejuniorum famem,
flagellorum sævitiam, ciliciorum asperitatem non inter-
mtebat, divina frequentabat assidue, pius magis in au-
lâ quàm multi in cœnobio. Si quando ille aucupio va-
cabat, vincendi sui causâ, sapiens captas jam volucres
generoso animo liberas rursus avolare permittebat,
& missionem dabat: aut etiam dum aliis minorum gen-
tium avib[us], casses & retia intendebat, tantisper ani-
mo volutabat, quàm non dissimili fraude cacodæmon
miseros homines in suas pedicas pertraheret. Inter hæc
tam varia pietatis exercitia, illud etiam minimè negle-
xit. Erat solenne familiæ Borgiæ vetere instituto, ut è
Divorum numero aliquem quot annis sorte educerent.
Hunc illi toto quidem anni spatio, sed illo præcipuè die
qui ei Divo sacer esset, singularibus obsequiis colebant
sibiq[ue] demerebantur, adhibito ad lautas epulas certo
mendicorum & pauperum numero, quos vicatim col-
ligebant, iisdemq[ue] ad mensam ministrabant. Servabat
religiosè hunc morem, etiamnum adolescens Franci-
scus, qui postea felici ingenio reperit, ut quot mensibus
Divorum singuli, singulis schedis inscriberentur distri-
buendi.

Atq[ue] hanc sortitorum Divorum rationem Bor-
gias, postquam in sancti Ignatii Lojole familiam transi-
vit, Societatem Jesu amplexus, in eandem secum
migravit & omnium suffragiis hoc sanxit, ut eo quo di-
xi modo singulis mensibus suum quisq[ue] Divum sorte
caperet, vario cultu afficeret, eiq[ue] se quotidie per men-
sem illum impensius commendaret, & devoveret. G. R.
Nesciveram sanè tantum virum consuetudinis istius
auctorem, qui olim Dux Gandiæ, Gothalanæ Prorex,
tertius in Societate Jesu Generalis fuit. Vir magnæ
virtutis & vel inde notus, quod cum juvenis obeso ad-
modum & crasso esset corpore, post assiduis jejuniis ci-
borumq[ue] abstinentiâ, à cœnâ temperans, adeo se ipse
maceravit, ut ventris cutem duplicaret, & pellem togæ
instar, quod veller, traheret; utrem dissiles esse inanem.
P. L. Hanc tu abstinentiam miraris? nec immerito: ego
tamen magis animi demissionem miror & obedien-
tiam, quæ utraq[ue] virtus in hoc viro verè admiranda.
Habemus igitur auctorem menstruæ illius sortitionis,
quæ suam nobilitatem suo debet inventori.

CAPUT VI.

Cælitum nomen in menstruâ schedâ expre-
sum quid sibi velit.

Indagavimus originem & caput piæ istius consuetu-
dinis, nunc portò videamus, quid ipsis schedulis per-
scribatur.

In men-
struâ sche-
dâ nomen
patroni &
mêsis dies
cur.

Primum quod in oculis incurrit, est nomen Cæli-
tum, seu, Patroni menstrui aut Patronæ, appositum unâ
mensis die, qui eidem dies mortis & ultimus fuit, seu
natalis & primus vitæ quam adiit immortalem. Hic ego
te, mi optime Sodalis, aut quisquis alius menstruum

A Sanctum capis, ad examen cito, quæroq[ue]: Amabo te,
mi juvenis, mi vir, quid cogitas, cum in menstrual
chartulâ (ut agamus de eo, in quo agimus mense) Di-
vum tibi in auxiliarem patronum designatum legis, &
vel Misnensis Pontificis, & Monacensis Tutelaris Pa-
troni Bennonis, vel Pontificis Augustani Udalrici, vel
magni Apostoli Jacobi, vel Christi amatrix Magdale-
næ, vel Mundi deceptoris Alexii, vel nobilissimi medici
ac martyris Pantaleonis nomen intueris, quæ hic animi
tui sensa, quæ tuæ cogitationes sunt? An verò satis esse
putas Divum menstruum accepisse, reverenti osculo sa-
lutasse, nomen inspicisse, perlegisse reliqua: Mox, ubi
domum ventum est, obvio libello abdere, aut pulpito
velut captivum includere, aut etiam contemptum ut vi-
lem chartam abjicere, mensem elabi sinere, nec mense
toto vel semel porrecti Sancti nomen aspicere, imò nec
meminisse quidem accepti. Hoc non est honorare, non
est hoc colere Cælitres: satius esset hospitem hunc è celo
nunquam domo admittere, quàm sic habere irreveren-
ter, aut turpiter ejicere. Aliud sibi postulat menstrua
sortitio Sanctorum. Atq[ue] ideo omnium primò in hunc
modum cogitationes tuas formabis: En, novam vitæ
meæ mortique tutelam. En, D. Christophorus, en
D. Margarita, aut, en D. Ignatius piâ sorte mihi assigna-
tus est in patronum. Et hic quidem homo fuit perinde
ut ego, quem fames sitisque exercere, quem frigus & cal-
or urere, quem humana miseræ omnes, acq[ue] ut me
affligere, quem mors denique superare, solum verò
Peccatum expugnare non potuit. Non quod ille ab om-
ni profus labe cula eximius vixerit, sed quod pravorum
affectuum & suipius victor insignis, nullum in se gra-
vius delictum admisisset, aut admissum maturè gemitu-
bus & oculorum fontibus eluerit. En, (dices tibi ipsi)
hic Divus, aut hæc Diva jam supra est, in illo meliori or-
be, in illo cæruleo palatio, in arcè illâ stellatâ & auratâ, in
immenso Divorum theatro, Angelorum cognatus, imò
ipse Angelus, Deo fructus, Christum videt, Christi Ma-
trem intuetur, ambrosiâ pascitur & ne stare, vitam vivit
immortalem & beatam. O quantum mutavit ab illis
non hoc futurum credebant, qui illum olim contume-
liis, irrisoribus, convitiis impetebant: mori videbantur,
& ecce vivit non moriturus æternum. Hæ, mi Sodalis,
mi Religiose, cogitationes tuæ primæ sunt, quoties in
manus sumis schedâ menstruum.

§. I.

P. Proximum est Sanctorum res gestas libris compre-
hensas adire, & in iis, quem tuus ille Divus vitæ re-
norem servavit, exquirere. Quâ in re Surios, Lipoma-
nos, Barónios, aliisque complures habemus luculentos
scriptores, & Divorum disertos encomiastas, è quibus
tu tibi unum delige, qui omnia ex ordine, patroni tui
acta & virtutes perenseat, ostendatq[ue] quâ imitari
possis, quâ debeas. Ubi mores illius sanctissimos & om-
nem vivendi periodum pervidisti, tecum ita deinceps
statue. Ergo huic aut constantissimo martyri, aut castis-
simæ Virgini, huic Cælitri defensori meo, hoc mense has
quotidie preces adnumerabo, hæc illi jejunia, has illi
flagellationes, has elemosynas, hæc alia atq[ue] alia
iplius honori facerabo, sin ilque certâ die quâ aliqui
non solem, ubi prius omnem animum per confes-
sionem purgare, divinitimum epulum accumbam, in quo
mibi eum in amicum & patronum magis conciliem at-
que propitiem, per illum ipsum cæli regem dominum-
que, quem lingua mea perinde ut alimoniam sum exce-
pturus.

§. II.

H. Ico ego te, Gerarde, rem unam bene & in solidum
velim capere: De cultu Cælitum agimus & qui-
dem tali, qui & ipsis placeat, & nobis proficit. In quo
mihi